

Posudek na diplomovou práci Matěje Stolejdy „Vyhlášení nezávislosti Kosova a jeho uznání jako státu“.

Diplomant si zvolil obtížné a do značné míry v mezinárodně právní literatuře i kontroverzní téma.

Deset let existence Kosova jako státu (vyhlášení nezávislosti dne 17. 2. 2008) již skýtalo možnost určitého zhodnocení jeho existence mezinárodně právní subjektivitu, právních problémů secese (autor fakticky neřeší) a zejména pak otázek souvisejících s posudkem MSD z 22. 6. 2010. Právním problémům věnuje práce jen menší část, většina je věnována historickým a mezinárodně politickým otázkám Kosova. Diplomant nevyužil relevantní existující mezinárodněprávní literaturu, která by přispěla k odborné úrovni diplomové práce. Zdá se být zřejmé, že diplomant posudek MSD ani neviděl a čerpá pouze z některých politicky orientovaných článků a dokonce „studentské práce“.

Diplomovou práci předložila „vedoucímu práce“ až sekretářka oddělení. Před tím v písemné podobě diplomovou práci studenta její vedoucí nikdy neviděl... Diplomant se omezil pouze na dvě nebo tři ústní krátké konzultace týkající se vlastního zaměření práce. Nemá proto valného smyslu, aby se „vedoucí práce“ nyní podrobně rozepisoval, co v práci chybí a doplňoval některé mezinárodně právní otázky.

Základní nedostatky práce:

- není odpovídajícím způsobem vyhodnocen posudek MSD (jurisdikce, rozsah a význam otázky vznesené VS OSN, soulad vyhlášení nezávislosti Kosova s mezinárodním právem, interpretace rez. 1244 (1999), způsoby hlasování (podrobněji); autor by měl rozlišovat „dissenting opinions“, „separate opinions“ a „declarations“ jednotlivých soudců a tyto projevy vyhodnotit.
- Je či není vyhlášení nezávislosti Kosova precedentem (dokonce nebezpečným) pro případy Severní Osetie, Abcházie, Krym (Deklarace o nezávislosti Krymu) a východní Ukrajina (Donbas), Katalánsko atd.?
- v práci není řešena otázka vztahu práva na sebeurčení a secese, není zde ani zmínka o „legalitě“ uznání; autor stejně tak pomíjí otázku „konstitutivního“ a „deklarativního“ uznání státu.
- Diplomant nevyužil rozsáhlou literaturu k danému tématu: FALK R. A, The Kosovo Advisory Opinion, AJIL 105 (2011); OBWRG M. Divac; The Legal Effects of United Nations Resolutions in the Kosovo Advisory Opinion, AJIL 105 (2011); OELLERS H. M., Problematic Question or Problematic Answer? Observations on the International Court of Justice's Advisory Opinion Concerning Kosovo CYIL 53 (2011). Existuje mnoho dalších studií a článků různých autorů.
- V práci nejsou dostatečně vyjádřeny názory týkající se „legality“ bombardování Jugoslávie a objasnění práva na tzv. „remedial secession“ jako „emergency right“ za extrémních okolností „nezbytnosti“ (necessity). Není zde ani stanovisko k tzv. „uniqueness“ Kosova, údajně vylučujících v rámci výjimčnosti budoucí precedent.

Některé konkrétní připomínky k práci:

- Proč je Kosovo státem „sui generis“, případně „správní jednotkou Srbska“ (s. 1)?
- Nezávislý stát rovná se autonomie? (viz „Republika je mnoha státy uznána jako nezávislý stát, zatímco jiné státy její autonomii odmítají“ (s. 3)?

- Kdo označil UCK za „teroristickou organizaci odpovědnou za genocidu“ a jak je realizována mezinárodněprávní odpovědnost?
- Kdo označil bombardování Jugoslávie za „humanitární bombardování“ (s. 22)?
- Co autor rozumí „určitou formou státní suverenity pro Kosovo (aniž by zmínil jeho nezávislost“, s. 26)?
- Co se rozumí legitimitou“ po vzniku státu (s. 31)?
- Právo na sebeurčení bylo skutečně jediným důvodem rozpadu Jugoslávie (s. 38)?
- Co je to stát „de facto“ (Kosovo) (s. 64)?
- Vlastní závěry by bylo třeba precizovat a oprostít se od určité naivity osobního hodnocení (s. 64 – 68).
- Srbové a Albánci jsou pouhé „etnické skupiny“ (s. 64, 69) a proč? Co rozumět „neponjatými jurisdikčními ukreplenijami (s. 70)?
- Práce by vyžadovala v některých místech i jazykovou, případně gramatickou úpravu (viz např. světový státníci, s. 54) atd.

Vedoucí práce uvažoval po přečtení práce o odmítnutí provést hodnocení práce, neboť přístupem studenta byl fakticky zbaven možnosti jeho práci diskutovat a upozornit na některé výše zmíněné problémy.

Přesto, po zvážení celkového úsilí studenta a jeho snahy problém Kosova globálně objasnit, rozhodl se práci:

Doporučit k obhajobě.

JUDr. Josef Mrázek DrSc., vedoucí práce